

Vabariigi Valitsuse määruse „Kullamaa valla, Lääne-Nigula valla, Martna valla, Noarootsi valla ja Nõva valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Vabariigi Valitsuse määruse „Kullamaa valla, Lääne-Nigula valla, Martna valla, Noarootsi valla ja Nõva valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise“ eelnõu (edaspidi *eelnõu*) eesmärgiks on Eesti haldusterritoriaalse korralduse muutmise uue haldusüksuse moodustamisel kohaliku omavalitsuse üksuste (edaspidi ka *omavalitsus*) volikogude algatusel. Eelnõu toetub omavalitsuste initsiatiivile algatada omaalgatuslikult omavalitsuste ühinemine moodustamaks tugevam, võimekam ja jätkusuutlikum omavalitsusüksus.

Eestis on hetkel 15 maakonda ning 213 omavalitsust, mis jagunevad 183 vallaks ja 30 linnaks. Eelnõuga muudetakse haldusterritoriaalset korraldust Lääne maakonnas, mille käigus moodustub viie Lääne maakonda kuuluva omavalitsusüksuse ühinemise teel üks uus omavalitsusüksus. Hetkel kuulub Lääne maakonda üks linn ja üheksa valda, pärast haldusterritoriaalse korralduse muutmist jääb maakonda üks linn ja neli valda. Omavalitsuste koguarv Eestis väheneb nelja omavalitsuse võrra 209-le, kokku 179 valda ja 30 linna^{1,2}.

Ühinevad omavalitsused on³:

- 1) Kullamaa vald (pindala 507,0 km² ja rahvaarv 4134);
- 2) Lääne-Nigula vald (pindala 224,5 km² ja rahvaarv 1104);
- 3) Martna vald (pindala 269,4 km² ja rahvaarv 761);
- 4) Noarootsi vald (pindala 196,4 km² ja rahvaarv 863);
- 5) Nõva vald (pindala 129,6 km² ja rahvaarv 362).

Lisaks ühendatakse eelnõuga Lääne-Nigula vallaga Nissi valla Rehemäe küla (pindala 11,7 km² ja rahvaarv 47).

Eelnõuga rahuldatakse sisuliselt Kullamaa valla, Lääne-Nigula valla, Martna valla, Noarootsi valla ja Nõva valla esitatud taotlused haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks ning Lääne-

¹ Arvestades vaid eelnõus esitatud ühinemist. Vabariigi Valitsuse 21.07.2016 määruste nr 82 ja 83, 22.12.2015 määruste nr 151-153, 29.12.2016 määruste nr 168-174, 06.01.2017 määruste nr 3-5 ja 12.01.2017 määruste nr 6-12 jõustumisel väheneb omavalitsuste koguarv Eestis 16 omavalitsuse võrra 156-le, kokku 133 valda ja 23 linna. Arvestades Vabariigi Valitsuse istungile esitatud Alutaguse valla, Antsla valla, Haanjamaa valla, Hiiumaa valla, Häädemeeste valla, Jõgeva valla, Järva valla, Kanepi valla, Kehtnakandi valla, Kiviõli valla, Lahemaa valla, Lääne-Nigula valla, Mulgi valla, Mustvee valla, Otepää valla, Peipsiääre valla, Põhjaranniku valla, Põhja-Sakala valla, Põlva valla, Räpina valla, Saarde valla, Vastseliina valla ja Viru-Nigula valla moodustamise eelnõusid väheneb omavalitsuste koguarv veel 34 omavalitsuse võrra 102-le, kokku 85 valda ja 17 linna.

² Kuna taotletud haldusterritoriaalse korralduse muudatus jõustub 15. oktoobri 2017 toimuva korraliste kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste käigus koos teiste haldusreformi käigus läbiviidatavate ühinemistega, siis muutub omavalitsuste koguarv ning valdade ja linnade arv veelgi.

³ Elanike arv rahvastikuregistri andmetel 01. jaanuari 2017 seisuga.

Nigula ja Nissi valla taotlused piiride muutmises ja moodustatakse nimetatud valdade ühinemise teel ja piiri muudatusega uus haldusüksus nimega Lääne-Nigula vald (kogupindala 1438,6 km², rahvaarv 7264⁴).

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna nõunik Kaie Kungas (e-post kaie.kyngas@rahandusministeerium.ee; tel 611 3080), eelnõu ja seletuskirja koostamises osalesid ka regionaalarengu osakonna õigusnõunik Olivia Taluste (e-post olivia.taluste@rahandusministeerium.ee; tel 611 3092) ja regionaalhalduse osakonna nõunik Ave Viks (e-post ave.viks@rahandusministeerium.ee; tel 611 3079).

Eelnõu õiguslikku kvaliteeti kontrollis Rahandusministeeriumi õigusosakonna jurist Heili Jaamu (e-post heili.jaamu@fin.ee; tel 611 3645). Eelnõu on keeleliselt toimetanud Rahandusministeeriumi õigusosakonna keeletoimetaja Sirje Lilover (e-post sirje.lilover@fin.ee; tel 611 3638).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga ega Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Eelnõu on seotud Eesti Keskerakonna, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna ning Isamaa ja Res Publica Liidu valitsusliidu aluspõhimõtete 2016-2019. aasta 8. peatüki eesmärgiga „Kohalike omavalitsuste otsustusõiguse ja vastutuse suurendamiseks ühiskonnaelu juhtimisel ja korraldamisel viime ellu haldusreformi“.

Moodustatav omavalitsusüksus vastab haldusreformi seaduse §-s 3 sätestatud omavalitsusüksuse miinimumsuuruse kriteeriumile.

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ kehtivat redaktsiooni, avaldamismärkega RT I, 29.08.2014, 16, Lääne maakonda käsitlevas osas.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb viiest paragrahvist, millega muudetakse haldusterritoriaalset korraldust, määratakse uuele haldusüksusele nimi ja piirid, muudetakse Lääne-Nigula valla piire Nissi valla Rehemäe küla üleandmisega Lääne-Nigula valla koosseisu ning korraldatakse piiride kandmine riigi maakatastri kaardile. Eelnõuga muudetakse ka Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määrust nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ Lääne maakonda puudutavas osas. Eelnõus sätestatakse haldusterritoriaalse korralduse muutmise jõustumise aeg.

Ülevaade ühinemismenetlusest ja läbirääkimistest

Lääne-Nigula Vallavolikogu tegi Kullamaa Vallavolikogule, Martna Vallavolikogule, Noarootsi Vallavolikogule ja Nõva Vallavolikogule ettepaneku algatada haldusterritoriaalse

⁴ Elanike arv rahvastikuregistri andmetel 1. jaanuari 2017 seisuga, ühinemise hetkeks võib-olla muutunud.

korralduse muutmine ja ühinemisläbirääkimised (28. oktoober 2015 nr 52). Kullamaa Vallavolikogu (18. detsember 2015 nr 25), Martna Vallavolikogu (27. november 2015 nr 78), Noarootsi Vallavolikogu (22. detsember 2015 nr 70) ja Nõva Vallavolikogu (20. november 2015 nr 23) nõustasid ühinemisläbirääkimistega.

Haldusreformi seaduse § 3 kohaselt peab tuleviku kohaliku omavalitsuse üksuses elama vähemalt 5000 elanikku. Nimetatud miinimumsuurus kujutab endast kompromissi erinevate põhiteenuste osutamise optimaalsete teenuspiirkondade ja kliendibaaside, ametnike kompetentsivajaduse, kohaliku demokraatia toimimise ning finantssuutlikkuse vahel.

Ühinevad kohaliku omavalitsuse üksused asuvad ajaloolise Lääne maakonna hajaasustusalal. Omavalitsuste eesmärgiks on luua terviklik ja loogiliselt hästi toimiv, erinevate piirkondlike keskuste tasakaalustatud arengul põhinev, sotsiaalselt, majanduslikult ja territoriaalselt sidus omavalitsusüksus, mis võtab arvesse ajaloolist asustust, inimeste igapäevaeli ja pikaajalisi kultuuritraditsioone. Loodavas kohaliku omavalitsuse üksuses puudub üks domineeriv keskus, ühinemise efekt saavutatakse võrgustikupõhise kogukondade koostöö. Ühinemise järgselt on eesmärgiks tagada kõigile elanikele kvaliteetsete ja mitmekesiste avalike teenuste osutamine lähtuvalt nende õigustatud vajadustest ja seejuures võimalikult kodulähedal. Samuti tagada tõhus juhtimine läbi kompetentse ja motiveeritud ametkonna ning laialdase võrgustikupõhise koostööpartnerluse nii siseriiklikul kui rahvusvahelisel tasandil, saavutada suurem esindus- ja osalusdemokraatia ning elanikele paremad võimalused omavalitsusüksuse kui terviku toimimise ja arendamise jaoks oluliste küsimuste üle otsustamisel, kodanikualgatusel põhinevate kogukonnapõhiste initsiatiivide esitamisel ja elluviimisel ja luua ettevõtlusele soodsa arenguruum piirkonnas uuteks töökohtadeks ning maine ja konkurentsivõime kasvatamiseks.

Ühinemisläbirääkimiste info avalikustati kõikide omavalitsuste veebilehtedel. Oktoobris 2016 anti välja ühinemisleht, mis kajastas ühinemislepingut, valla juhtide arvamusi, investeerimisplaane ja infot rahvaküsitluse läbiviimisest. Perioodil 15.-20. oktoober korraldati avalikud arutelud Kullamaa kultuurimajas, Rõude külamajas, Martna Päevakeskuses, Risti Multifunktsionaalse keskuse saalis, Palivere Põhikooli saalis, Oru Teeninduskeskuse saalis, Taebla vallamajas, Pürksi Kultuurikeskuses ning Nõva koolis.

Ühinemisläbirääkimiste käigus avalikustati ühinemislepingu projekt ajavahemikul 3. oktoober kuni 24. november 2016 ühinevate kohalike omavalitsuste veebilehtedel, raamatukogudes ning valla- ja linnavalitsust hoonetes. Ühinemislepingule esitati 43 ettepanekut ja kommentaari, millega arvestamine on kantud ühinemislepingu lisana toodud õiendisse.

Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 7 lõike 8 ja § 9 lõike 6 punkti 3 kohaselt viidi elanike arvamus väljaselgitamiseks Kullamaa, Lääne-Nigula, Martna, Noarootsi ja Nõva vallas ajavahemikul 18.-20. november 2016 läbi elanike küsitlus. Elanike arvamuse väljaselgitamise tulemused on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Elanike arvamuse väljaselgitamise tulemused

	Hääleõiguslike elanike arv	Vastanuid	Osaluse %	JAH	%	EI	%
Kullamaa vald	908	234	25,8	118	50,4	96	41,0
Lääne-Nigula vald	3449	132	3,8	103	78,0	29	22,0
Martna vald	695	44	6,3	26	59,1	18	40,9

Noarootsi vald	747	87	11,6	31	35,6	52	59,8
Nõva vald	334	168	50,3	135	80,4	33	19,6
Kokku	6133	665	10,8	413	62,1	228	34,3

Allikas: Kullamaa, Lääne-Nigula, Martna, Noarootsi ja Nõva valla volikogude otsused elanike küsitluste tulemuste kinnitamiseks.

Lääne-Nigula vald, Martna vald ja Noarootsi vald esitasid 22.12.2016 ning Kullamaa ja Nõva vald 27.12.2016 Lääne maavanemale taotluse haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks, mille tulemusena moodustuks Kullamaa, Lääne-Nigula, Martna, Noarootsi ja Nõva valla ühinemisel Lääne-Nigula vald.

Lääne maavanem edastas 30.12.2016 kirjaga nr 1-7/16/1542-1 oma seisukoha koos maavanemale esitatud ühinemisdokumentatsiooniga Rahandusministeeriumile. Maavanem toetab nimetatud ühinemist.

Rahandusministeerium on omavalitsusüksuste esitatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotlused koos lisadega läbi vaadanud ning toetab taotluses esitatud omavalitsuste haldusterritoriaalse korralduse ja sellega seotud piiride muutmist. Esitatud dokumendid on kooskõlas kehtivatest õigusaktidest tulenevate nõuetega.

Vabariigi Valitsuse nõustamiseks haldusreformi seaduse § 5 lõike 4 alusel moodustatud Lääne-Eesti piirkondlik komisjon arutas esitatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise seonduvat 10. jaanuari 2017 koosolekul ja toetas nimetatud omavalitsuste ühinemist, kuna taotletava ühinemise tulemusel tekib haldusreformi seaduse kriteeriume, eesmäärke ja territoriaalse terviklikkuse põhimõtet täitev ühtne omavalitsus, mis on positiivse mõjuga haldusreformi eesmärkide täitmisele.

Ülevaade piiri muudatusest

Lääne-Nigula Vallavolikogu 26.05.2016 otsusega nr 17 tegi Lääne-Nigula Vallavolikogu Nissi Vallavolikogule ettepaneku alгатada piiride muutmise menetlus Rehemäe küla Nissi valla koosseisust arvata Lääne-Nigula valla koosseisu. Nissi Vallavolikogu nõustus 09.06.2016 otsusega nr 26 haldusüksuse piiride muutmiseks läbirääkimiste pidamisega.

Tänase Rehemäe küla maa-ala asub ajaloolisel Läänemaal. 1938. aasta vallareformi järgselt asus territoorium Piirsalu valla koosseisus. Nõukogude perioodi algul kuulus Risti külanõukogusse, Harju maakonna Nissi külanõukoguga liideti Rehemäe küla 1960 aastatel.

Lääne-Nigula Vallavolikogu esitas Nissi Vallavolikogule ettepaneku piiride muutmise algamiseks Rehemäe küla elanike algatusel, kes esitasid 06.03.2016 ühispöördumise Rehemäe küla arvamiseks Lääne-Nigula valla koosseisu kuna kohalikud elanikud kasutavad enim Lääne-Nigula vallas pakutavaid teenuseid.

Nissi vallast õppis Lääne-Nigula üldhariduskoolis 2015/2016 õppeaastal kokku 2 õpilast ja lasteaias üks. Risti alevikus tegutseva perearsti nimistusse kuulub ligikaudu 27 inimest, kes elavad Nissi vallas Rehemäe külas. Elanike väitel kasutavad nad Risti alevikus asuvat apteeki, hambaravi ja kauplust. Lähim suurem bussijaam asub Ristil.

Rehemäe küla elanike arvamuse väljaselgitamiseks Rehemäe küla Nissi valla koosseisust Lääne maakonna Lääne-Nigula valla koosseisu arvamise kohta korraldas Nissi Vallavalitsus

posti teel küsitluse. Küsitlus viidi läbi 25. juulist kuni 8. augustini 2016. a. Küsitlusest oli õigus osa võtta igal vähemalt 16 aastasel isikul, kelle rahvastikuregistri järgseks elukohaks oli Rehemäe küla. Küsitluses osalejate nimekirja oli kantud 39 isikut. Küsitluses osales 26 isikut, kellest 22 toetas ja 4 ei toetanud Rehemäe küla Lääne-Nigula valla koosseisu arvamist.

Piiride muutmisega kaasnevate organisatsiooniliste ning eelarveliste ja muude varalisi kohustusi ja õigusi käsitlevate küsimuste lahendamise kohta on ette valmistatud eelnõu, mis käsitleb Nissi vallale kuuluvate Rehemäe külas asuvate varade tasuta omandamist Lääne-Nigula vallale.

Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 8¹ kohaselt ei ole vaja läbi viia lisauuringuid ning Lääne-Nigula valla ja Nissi valla piiride muutmisega ei kaasne põhimääruste muutmist. Muudetakse Lääne-Nigula Vallavalitsuse 14.10.2014 määrust nr 8 „Elukohajärgse munitsipaalkooli määramine“. Peale Vabariigi Valitsuse määruse jõustumist Nissi valla ja Lääne-Nigula valla piiride muutmise osas kehtivad Rehemäe külas Lääne-Nigula valla õigusaktid.

Nissi vallas Rehemäe külas puuduvad Nissi valla ametiasutused ja allasutused, lähim Lääne-Nigula valla ametiasutus, Risti teeninduskeskus asub Rehemäest 3 kilomeetri kaugusel.

Menetluse käigus ei ole kummagi valla volikogule esitatud ettepanekuid ega vastuväiteid.

Lääne-Nigula ja Nissi vallavolikogud võttis piiride muutmise taotlemise otsuse vastu 17. novembril 2016 (Lääne-Nigula Vallavolikogu otsus nr 39, Nissi Vallavolikogu otsus nr 46) ning esitasid taotlused koos vastava dokumentatsiooniga Harju ja Lääne maavanematele. Omavalitsused taotleavad piiride muutmist valdade ühinemisest eraldiseisva piiride muutmise menetlusena, mille puhul eeldatakse, et piiride muudatus jõustub jooksvalt ühes Vabariigi valitsuse vastava määruse jõustumisega enne korralisi volikogu valimisi.

Lääne Maavanem esitas 5. detsembri kirjaga nr 1-7/16/1449-1 dokumentatsiooni koos omapoolse arvamusega Rahandusministeeriumile. Lääne maavanem toetab piiri muudatust, piiride muudatus ei kahjusta avalikku huvi ega halvenda teenuste kättesaadavust Rehemäe küla elanikele. Lääne maavanemal ei ole andmeid selle kohta, et kõnesolev piiride muutmise taotlus ja selle menetlus on kahjustanud isiku subjektiivseid õigusi. Harju maavanem esitas 14. detsembri kirjaga nr 1-7/16/80 dokumentatsiooni koos omapoolse arvamusega rahandusministeeriumile. Harju maavanem tõi välja, et Rehemäe küla elanikud toetavad piiride muutmist ning algatusele ei ole pärast avalikustamist vastuväiteid, proteste ega täiendavaid ettepanekuid esitatud.

Ülevaade eelnõust

Eelnõu § 1 lõikega 1 muudetakse haldusterritoriaalset korraldust selliselt, et Kullamaa valla, Lääne-Nigula valla, Martna valla, Noarootsi valla ja Nõva valla ühinemise teel moodustatakse uus kohaliku omavalitsuse üksus – Lääne-Nigula vald.

Lääne-Nigula Vallavolikogu otsustas 15. detsembril 2016, Kullamaa Vallavolikogu otsustas 16. detsembril 2016, Martna Vallavolikogu otsustas 19. detsembril 2016, Nõva Vallavolikogu otsustas 20. detsembril 2016 ja Noarootsi Vallavolikogu otsustas 21. detsembril 2016 tehtud otsustega taotleda haldusterritoriaalse korralduse muudatust ning kinnitasid ühinemislepingu. Ühinemislepingus on sätestatud, et uus kohalik omavalitsus on avalik-õiguslik juriidiline isik nimega Lääne-Nigula vald, mille keskus asub Taebla alevikus. Valla juhtimine kujundatakse

mitmetasandiliselt, kus strateegiline juhtimine ja teadmistepõhised teenused on tagatud valla keskses ning kogukonnakeskses küsimuses lahendatakse võimalikult elaniku, ettevõtja või kodanikuühenduse ligidal. Senistes vallakeskustes moodustatakse valla piirkondlikud teeninduskeskused või osavallavalitsused. Piirkondlikus teeninduskeskuses tagatakse vähemalt avalduste vastuvõtmine ja esmane nõustamine, maksete vastuvõtmine, piirkondlik arendusvõimekus, esmatasandi sotsiaalhoolekanne ning rahvastikuregistri toimingud. Lisaks senistele vallakeskustele säilivad Linnamäe ja Risti teeninduskeskused ja sotsiaalametniku vastuvõtt Palivere alevikus.

Täiendavalt on ühineva valla volikogu vastava otsuse korral õigus moodustada ühineva valla territooriumit hõlmav osavald. Osavallakogu pädevuses on seisukoha võtmine ja ettepanekute tegemine kõigis osavalla territooriumil omavalitsuse toimimist või kohalikku elukorraldust puudutavates küsimustes.

Ühinevate omavalitsuste ühinemisdokumendid koos ühinemislepinguga on kättesaadavad:

Kullamaa valla dokumendid: <http://delta.andmevara.ee/laane/dokument/832477>

Lääne-Nigula valla dokumendid: <http://delta.andmevara.ee/laane/dokument/830521>

Martna valla dokumendid: <http://delta.andmevara.ee/laane/dokument/830462>

Noarootsi valla dokumendid: <http://delta.andmevara.ee/laane/dokument/830501>

Nõva valla dokumendid: <http://delta.andmevara.ee/laane/dokument/832458>

Eelnõu § 1 lõikega 2 määratakse uue moodustuva haldusüksuse nimeks „Lääne-Nigula vald“.

Kuna Lääne-Nigula vald on ühe ühineva omavalitsuse nimi ning kasutusel omavalitsuse nimena ka hetkel, saab nimevalikut pidada põhjendatuks.

Kohanimenõukogu hindas oma 20. detsembri 2016 koosolekul nime sobivaks.

Eelnõu §-ga 2 arvatakse Nissi valla Rehemäe küla Lääne-Nigula valla koosseisu.

Lääne-Nigula ja Nissi vallavolikogud võttis piiride muutmise taotlemise otsused vastu 17. novembril 2016 (Lääne-Nigula Vallavolikogu otsus nr 39, Nissi Vallavolikogu otsus nr 46) ning esitasid taotlused koos vastava dokumentatsiooniga Harju ja Lääne maavanematele. Omavalitsused taotleavad piiride muutmist valdade ühinemisest eraldiseisva piiride muutmise menetlusena, mille puhul eeldatakse, et piiride muudatus jõustub jooksvalt ühes Vabariigi Valitsuse vastava määruse jõustumisega enne korralisi volikogu valimisi.

Eelnõu §-ga 3 määratakse uue haldusüksuse piir ning seatakse Maa-ametile ülesandeks korraldada uute piiride kandmine riigi maakatastri kaardile.

Eelnõu §-ga 4 muudetakse Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määrust nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“. Lääne maakonna valdade loetelust jäetakse välja sõnad „Kullamaa“, „Martna“, „Noarootsi“ ja „Nõva“

Eelnõu §-ga 5 sätestatakse eelnõu määrusena ja selle §-de 1 ja 4 jõustumise tähtpäev. Määruse § 2, millega Rehemäe küla arvatakse Nissi valla koosseisust Lääne-Nigula valla koosseisu jõustub 1. märtsil 2017. Haldusüksuse piiride muutmise menetluse järel (territooriumiosa üleandmine) tuleb muuta ka regionaalministri 22.12.2006 määrusega nr 9 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine“ kinnitatud asustusüksuste nimistut. Ministri määruse muutmine on vajalik õigusselguse tagamiseks. Ei saa lasta tekkida olukorda, kus haldusüksuse piiride muudatus ja asustusüksuse piirid on omavahel vastuolus. Muudatused peavad jõustuma samaaegselt, vastasel korral tekib segadus nt maksude arvestusega. Seetõttu on eelnõuga ette nähtud § 2 jõustumine 1. märtsil 2017, et oleks tagatud piisav aeg regionaalministri määruse menetlemiseks ja jõustumiseks.

Vastavalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 10 lõikele 1 jõustub Vabariigi Valitsuse määrus haldusterritoriaalse korralduse muutmise kohta Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval, kuid §-d 1 ja 4, mille järgi moodustatakse Kullamaa, Lääne-Nigula, Martna, Noarootsi ja Nõva valla ühinemisel Lääne-Nigula vald ja sellest tulenevalt muudetakse haldusüksuste nimistut, jõustuvad ühinenud Lääne-Nigula Vallavolikogu valimistulemuste väljakuulutamise päeval.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Eelnõu määrusena vastuvõtmine omab sotsiaalset mõju, samuti mõju majandusele, elukeskkonnale, regionaalarengule ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele.

Eelnõu määrusena vastuvõtmine omab sotsiaalset mõju, samuti mõju majandusele, elukeskkonnale, regionaalarengule ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele.

Haldusreformi eesmärgiks on:

- a) võimekus pakkuda inimestele paremaid avalikke teenuseid (so teenuseosutamise potentsiaali kasv)
- b) tagada piirkondade konkurentsivõime kasv
- c) täita iseseisvalt neile seadusega pandud ülesandeid

Nimetatud eesmärkide tarvis on oluline, et reformi tulemusena tekivad asustussüsteemi loogilisi seoseid arvestavad omavalitsusüksused, kus on piisavalt elanikke, mis on funktsionaalselt ja majanduslikult sidusad ja mis lähtuvad elanike põhjendatud vajadustest elukorralduseks paremate tingimuste tagamisel.

Arvestades haldusreformi seaduse kriteeriume, eesmärkide ja territoriaalse terviklikkuse põhimõtet on Kullamaa valla, Lääne-Nigula valla, Martna valla, Noarootsi valla ja Nõva valla ühinemisel üheks omavalitsusüksuseks positiivne mõju haldusreformi eesmärkide täitmisele järgmiste Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 7 lõikes 5 sätestatud ajaolude osas⁵.

Võimekus kvaliteetsete avalike teenuste pakkumisel

Kullamaa valla, Lääne-Nigula valla, Noarootsi valla, Nõva valla, Martna valla ühinemise tulemusena moodustub keskustevõrgustikul põhinev omavalitsusüksus, mis loob väga head

⁵ Alljärgnev hinnang tugineb eksperthinnangule, mis on haldusreformi ettevalmistamiseks moodustatud Põhja-Eesti piirkondliku komisjoni poolt heaks kiidetud.

võimalused uues moodustuvas omavalitsuses piirkondlikult tasakaalustatud arenguks ja kohalike kogukondade kaasamiseks valla arengusse. Uue valla asukohta ja asustust iseloomustab alljärgnev kaart.

Ressursside ühendamise läbi on uuel vallal võimalik teenuste osutamise potentsiaali kasv ja suurem võimekus seadusega pandud ülesandeid iseseisvalt täita. Ülesannete iseseisval täitmisel on kaks mõõdet. Esiteks, omavalitsusele pandud ülesannete täitmise vajadus, et tagada elanikele olenemata elukohast ühtlane elukeskkond. Teiseks, demokraatia argument – st kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõiguse ja kohaliku demokraatia baaspõhimõte on, et elanik peab saama kohalikku poliitikat ja elukorraldust mõjutada. Kui teenuseid tarbitakse/ omavalitsuse ülesandeid täidetakse teises omavalitsuses, siis elanikul puuduvad võimalused nende korraldamisel kaasa rääkida. Kuigi ühinemispriirkonnale on Haapsalu kui maakonnakeskus jätkuvalt oluliseks keskuseks teenuste tarbimisel, töö saamisel ja vaba aja veetmisel on siiski mõlema mõõtme osas Kullamaa, Lääne-Nigula, Noarootsi, Nõva ja Martna valla ühinemine haldusreformi eesmärkidega kooskõlas. Tulevane omavalitsus suudab välja arendada põhi- ja kvaliteetteenused, toetada ettevõtluskeskkonna ja vabakondade arengut ning olla arvestatav partner omavalitsustele ja riigiasutustele.

Tartu Ülikooli RAKE poolt koostatud uuring (2015) „Era- ja avalike teenuste ruumilise paiknemise ja kättesaadavuse tagamisest ja teenuste käsitlemisest maakonnaplaneeringutes“ lähtub teenuste olemasolu ja kättesaadavuse loogikast toimepiirkondade määramisel⁶. Haldusreformi eesmärkidega kooskõlas oleva kohalike teenuste väljaarendamise ja nende iseseisva täitmise põhimõtte tagab vähemalt 3. taseme teenuskeskuse ja selle tagamaa baasil tekkiv omavalitsus. Uues vallas on kolm kliendibaasi kriteeriumitele vastavat 2. tasandi teenuskeskust – Palivere, Risti ja Taebla. Teenuste rahuldava kättesaadavuse piirkonda (kuni 15 km, 30 min ühistranspordiga) kuulub moodustuvas omavalitsuses Paliverel 3, Ristil 4 ja Taeblal 6 paikkonda. Seejuures kattuvad Palivere, Taebla ja Risti teenuspiirkonnad teineteisega olulises ulatuses ning kliendibaasi kriteerium täidetakse ühiselt – Palivere teenuspiirkonna suhteliselt suur elanike arv tuleneb sellest, et eelnevalt määratletud

⁶ <http://www.fin.ee/analüüsid-ja-uuringud>

hierarhiasuhete alusel täidab Palivere vähemalt osaliselt keskuse rolli ka Taebla ja Risti suhtes. Risti on 2. tasandi teenuskeskuseks, mille asend võimaldab toimida teenuskeskusena põhjasuunas (kuni Nõvani) ning osaliselt Koluvere-Kullamaa paikkondadele. Samuti on 2. tasandi keskuseks Kullamaa. 1. taseme teenuskeskuse kliendibaasi kriteeriumi täidab Martna, kus puudub rahvamaja ja välispordiväljak. Tulevase valla eripäraks on mitmete piirkondade hõre asustus ning paikkondade suur kaugus kõrgema tasandi keskustest. Samas Pürksi teenuspiirkonnas asub riigigümnaasium, millega kaasneb täiendav kliendibaas teistele teenustele (u. 200 inimese mahus). Lisaks Pürksile vajab oma asendi ja kauguse tõttu enam tähelepanu Nõva piirkond. Seega on uue valla puhul teenuste osutamisel vaja saavutada keskustevõrgul põhinev sünergia ning seeläbi territoriaalne terviklikkus, omavalitsuse konkurentsivõime kasv ning võimekam ja ühtlasem piirkondlik areng.

Omavalitsuste ühinemise järel saavad ühinemispiirkonna elanikud suurema võimaluse elukeskkonna kujundamise protsessides osaleda kuna omavalitsuste administratiivpiiridest tulenevad piirangud teenuste tarbimisel ja osutamisel kaovad, ning tekib hea võimalus ühinemispiirkonna terviklikuks arendamiseks ja stabiilsuseks ning konkurentsivõime kasvatamiseks.

Ajalooline põhjendatus

Ühinemispiirkond kuulub Läänemaa ajaloolisse maakonda. Ühinemispiirkonna noorim ühinemispartner on Lääne-Nigula vald, mis moodustati peale 2013. aasta kohaliku omavalitsuse volikogude valimisi Läänemaal Risti, Taebla ja Oru valdade ühinemisel. Kullamaa vald, Lääne-Nigula vald, Noarootsi vald, Nõva vald ja Martna vald omavad ühiseid koostöökogemusi maakondliku arendustegevuse ja teenuste osutamise läbiviimises.

Mõju elanike elutingimustele

Kohalike omavalitsuste positsiooni arengus iseloomustab Rahandusministeeriumi poolt koostatav piirkondliku potentsiaali indeks, mis võtab arvesse kolme komponenti: inimkapital, majanduslik kapital ja sotsiaalne kapital. Kokku on indeksis kasutusel 19 näitajat. Indeksi koondväärtuse alusel oli 2015. aastal 213 kohaliku omavalitsuse seas Kullamaa vald 134. kohal, Lääne-Nigula vald 49. kohal, Noarootsi vald 136. kohal, Nõva vald 203. kohal ja Martna vald 185. kohal. Ühinemine võimaldab piirkonna sidususe kasvu, mis aitab kaasa elanike elutingimuste paranemisele, kuna võimaldab paremat liikumiskeskonda ja seeläbi valikut teenuste tarbimiseks, tööks ja vaba aja veetmiseks. Ühisvalla moodustamine loob paremad eeldused ka piirkondlike arengutasemete vahede vähendamiseks, seda ennekõike läbi parema kohalike potentsiaalide, infrastruktuuri ja investeeringute kasutamise. Tugev kohaturundamine loob eeldused elanike ja töökohtade ligimeelitamiseks, mistõttu on võimalused ääremaastumise negatiivsete mõjude vähendamiseks. Ühisvalla üldine võimekuse kasv võimaldab arendada strateegilist partnerlust uue valla arengust huvitatud osapooltega ja seeläbi tuua täiendavaid investeeringuid arenguks ja regionaalse ebavõrdsuse vähendamiseks.

Elanike ühtekuuluvustunne

Moodustuv kohalik omavalitsus on klassikaline võrgustikupõhine (multicentric) omavalitsusüksus st vald, kus puudub üks domineeriv keskus. Võrgustikupõhises kohaliku omavalitsuse üksuses on piirkonnad omavahel tasakaalustatud, st ei pea kartma ühe piirkonna domineerimist ja sellest tingituna väheneb ääremaastumise oht.

Ühinevatel omavalitsustel on pikk ajalugu ja kujunenud kohaidentiteet. Tugev kogukonnatunnetus oli ka üks põhjustest, miks ühinemisläbirääkimistel oli oluliseks teemaks osavalla moodustamine. Ühinemislepingus on osavalla moodustamise võimalused tagatud.

Mõju avalike teenuste osutamise kvaliteedile

Ühinemislepingus on seatud olulisele kohale teenuste osutamise kvaliteet. Ennekoike peetakse silmas tõhusat juhtimist läbi kompetentse ja motiveeritud ametkonna ning laialdase võrgustikupõhise koostööpartnerluse nii siseriiklikul kui rahvusvahelisel tasandil. Samuti nähakse tulevikus suuremat esindus- ja osalusdemokraatiat, elanikele paremaid võimalusi omavalitsusüksuse kui terviku toimimise ja arendamise jaoks oluliste küsimuste üle otsustamisel, kodanikualgatusel põhinevate kogukonnapõhiste initsiatiivide esitamisel ja elluviimisel.

Ühinemislepingus on ette nähtud konkreetset avalike teenuste arendamise põhimõtted, mille elluviimine aitab kaasa nii teenuste osutamise kvaliteedile kui kättesaadavusele, aga ka teenuste arendamisele. Oluline on tänaste ühinevate valdade potentsiaalide ühendamisest sünergia saavutamine. Kompetentside konsolideerimine ja parima oskusteabe ning sobivate haldusmudelite kasutamine on ühinemispirkonnale kindlasti positiivse mõjuga. Samuti selgitatakse välja võimalused kogukonnateenuste delegeerimiseks külaseltsidele ja sellekohase võimekuse olemasolul kohtadel teenuste osutamise rakendamine.

Mõju haldussuutlikkusele

Siin tuleb hinnata ennekoike omavalituse administratiivset võimekust. Ühinemispirkonna ametnike struktuuri iseloomustab allolev tabel, millest ilmneb, et väikevaldadel on raskusi omavalitsuslike ülesannete täitmiseks vajalike kompetentside täitmisega.

Tabel 1. Ühinemispirkonna ametnike struktuur

Kullamaa vald	Lääne-Nigula vald	Martna vald	Noarootsi vald	Nõva vald
Vallavanem	Vallavanem	Vallavanem	Vallavanem	Vallavanem
Abivallavanem			Abivallavanem	
Abivallavanem				
Vallasekretär	Vallasekretär	Vallasekretär	Vallasekretär	Vallasekretär
Referent	Abivallasekretär	Sekretär- raamatupidaja		
	Registripidaja			
	Haldusjuht			
	Eelarve- ja raamatupidamise osakonna juhataja			Finantsist- raamatupidaja
Pearaamatupidaja	Vanemraamatupidaja	Pearaamatupidaja	Pearaamatupidaja	
	Raamatupidaja		Raamatupidaja	
	Raamatupidaja			
Sotsiaalnõunik	Sotsiaaltöö spetsialist	Sotsiaalnõunik	Sotsiaaltöötaja	Sotsiaaltöö spetsialist
	Lastekaitse ja sotsiaaltöö spetsialist			
	Ehitusnõunik			
	Keskkonna- ja kommunaalnõunik		Maa- ja arendusnõunik	
	Maaspetsialist			
	Kultuuri-, hariduse ja sotsiaalhoolekande osakonna juhataja			
		Kommunaalosakonna juhataja		
	Arendusnõunik			

Tallinna Ülikoolis koostatud analüüsid näitavad, et enam kui 5000 elanikuga valdades suureneb omavalitsuste administratsiooni kompetentside profiil enam kui kaks korda võrrelduna väikesemate valdadega. Olulised kasvavad võimalused ametnike spetsialiseerumiseks (üle 5000 elanikuga KOVdes on enam kui 50% ametnikest spetsialiseeritud ühele kompetentsi valdkonnale), samas kui väikesemates omavalitsustes enam kui 50% teenistujatest katavad 2-5 kompetentsivaldkonda.

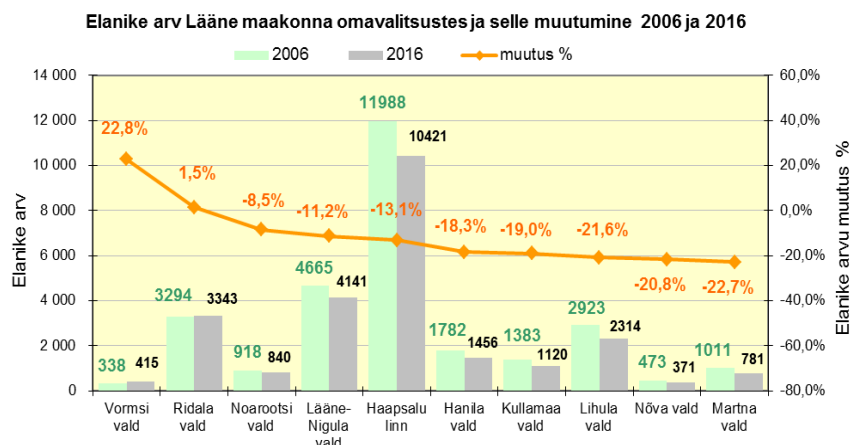
Kullamaa, Lääne-Nigula, Noarootsi, Nõva ja Martna valla ühinemise tulemusel uues vallas ametnike kompetents kindlasti kasvab ja tekib võimalus spetsialiseerumiseks. Kasvab võimekus osutada elanikele mitmekesiseid avalikke teenuseid, mille tulemusena uuel vallal on suurem haldussuutlikkus. Seda ka piirkonnale olulistes turismi- ja ettevõtlusarenduses, rahvusvahelises suhtlemises.

Ühinemislepingus on sätestatud, et valla juhtimine kujundatakse mitmetasandiliselt, kus strateegiline juhtimine ja teadmispõhised teenused on tagatud valla keskuses ning kogukonnakesksed küsimused lahendatakse võimalikult elaniku, ettevõtja või kodanikuühenduse ligidal. Senistes vallakeskustes moodustatakse valla piirkondlikud teeninduskeskused. Piirkondlikus teeninduskeskuses tagatakse vähemalt avalduste vastuvõtmine ja esmane nõustamine, maksete vastuvõtmine, esmatasandi sotsiaalhoolekanne, rahvastikuregistri toimingud. Teeninduskeskuse ametnikele volitatakse seadusega lubatud ulatuses haldusaktide andmise õigus. Ühineva valla volikogu vastava otsuse korral moodustatakse ühineva valla territooriumi ulatuses osavald.

Eeltoodu põhjal saab väita, et ühinemisel on omavalitsuse haldussuutlikkusele positiivne mõju.

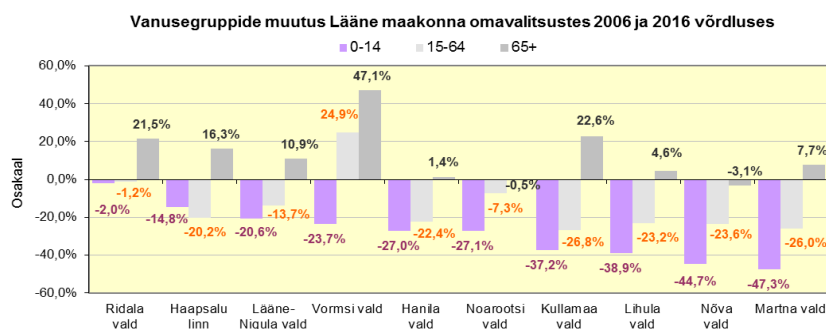
Mõju demograafilisele situatsioonile

Ühinevate omavalitsuste rahvastiku muutuseid viimastel aastatel iseloomustab joonis

Joonis 1. Elanike arv Lääne maakonna omavalitsustes 2008 ja 2016

Samas on toimunud olulised muutused ka elanike vanuskoostises.

Joonis 2. Vanusegruppide muutus Lääne maakonna omavalitsustes 2006 ja 2016

Ühinemise tulemusena vanuskoostis ühtlustub, mis võimaldab saavutada mastaabisäästu kõigile elanikele teenuste kvaliteetsel osutamisel. Siiski tuleb arvestada, et Statistikaameti rahvastikuproгноos aastateks 2018-2025 näitab vanusrühmades kuni 19 ja 20-64 vähenemist ja vanusrühmas 65 ja vanemad arvukuse kasvu.

Tabel 2. Statistikaameti rahvastikuproгноos ühinevates omavalitsustes

Aasta	Omavalitsus	Kuni_19	Vanus_20_kuni_64	Üle_65
2018	Kullamaa vald	156	636	318
2025	Kullamaa vald	143	549	354
2018	Lääne-Nigula vald	745	2213	838
2025	Lääne-Nigula vald	685	1911	935
2018	Martna vald	123	435	228
2025	Martna vald	113	375	254
2018	Noarootsi vald	98	402	162
2025	Noarootsi vald	90	347	180
2018	Nõva vald	46	188	113
2025	Nõva vald	42	162	126

Ühinemispriirkonna rahvastikuarengus on oluline selle arvu stabiliseerimine ja suurendada valla ligitõmbavust uute elanike sisserändeks. Samuti on oluline kasvatada valla võimekust, et tulla toime elanike vananemisega kaasnevate probleemide lahendamiseks. Hõreasustusega piirkondades on vajadus luua paindlikud liikumisvõimalused teenuste kättesaamiseks või arendada oluliselt koduteenuseid.

Mõju transpordi ja kommunikatsiooni korraldusele

Ühistranspordi korraldus lähtub pendelrände suundadest ja on korraldatud ennekõike vallakeskustesse ja maakonnakeskusesse Haapsallu. See jääb suures osas kehtima ka peale ühinemist, kuid lisandub ühendamavalitsuse keskuste võrgustikupõhine integreeritud transpordikorraldus, et siduda optimaalsemal viisil keskused ja kaugemad piirkonnad. Ümberkorraldused ühistranspordis peavad käima kooskõlas avalike ja erateenuste osutamisega lähtuvalt elanike vajadustest. Eraldi tuleb tähelepanu pöörata õpilasesõbraliku koolitranspordisüsteemi tagamisele. Vaja on kujundada loogiline ja tõhus ühistranspordivõrk ning teha seda koostöös Lääne Maavalitsusega ja teiste kohalike omavalitsustega. Seega ühinemisel on mõju senisele transpordikorraldusele, kuid jätkuvalt lähtutakse elanike rändesuundadest.

Mõju ettevõtluskeskkonnale

Lääne maakonna omavalitsuse vaheline tööränne on omavalitsuste vahel läbipõimunud. Omavalitsuse ühinemise läbi saavutatakse ettevõtluskeskkonna kujundamise suurem võimekus, mis loob eeldused uute töökohtade loomiseks koostöös ettevõtjatega. Kindlasti jätkub vajadus ettevõtluse alaseks maakondlikuks koostööks, kuhu on kaasatud kohalikud omavalitsused ja ettevõtlust toetavad tugistruktuurid (nt EAS, MAK, kompetentsikeskused). Oluline on saavutada stabiilsus ettevõtluskeskkonnaga tegeleda strateegilises plaanis, kujundada laiem ettevõtluspoliitika, mis arvestab nii seniseid tööränne ja -hõive mustreid, kuid on suunatud ka struktuursetele muutustele saavutamaks tööga suuremat lisandväärtust ja seeläbi elanikele suuremaid sissetulekuid.

Ühinemislepingus sätestatakse, et vallas töötatakse välja ühtse ettevõtluse ja turismi arendamise poliitika, lähtudes seejuures piirkondlikest arengueeldusest. Toetatakse ettevõtjaid

uusi töökohti loova taristu välja ehitamisel. Regulaarselt korraldatakse ettevõtjate ümarlaudasid, rakendatakse ettevõtlustoetusi. Osaletakse piirkondikus turismialases koostöös (Läänemaa Turism, Terra Maritima), koostatakse ühised turismimarsruudid ning arendatakse turismiobjektide võrgustikku. Moodustuv vald hakkab osalema üleriiklikes ettevõtluse ja maale elama asumiseks suunatud toetusprogrammides ja töötatakse välja ühtne valla turunduspoliitika. Nimetatud ümberkorraldused annavad ühinemise läbi positiivse sisendi piirkondlikku majanduskasvu.

Mõju hariduslikule olukorrale

Ühinevas uues omavalitsuses jätkub toimiv koolivõrk. Ühinemislepingus kirjutatakse, et õpilastele tagatakse võimalikult kodulähedane põhiharidus. Olemasolev põhikoolide võrk ja Kullamaa Keskkooli gümnaasiumiaste säilib vähemalt ühinemislepingu kehtivusaja lõpuni. Võimalikud muudatused valla haridusvõrgustikus saavad olla tingitud laste arvu vähesusest ja riigi poolt hariduse rahastamismudeli muutumisest, mille tagajärjel kooli pidamine kohalikele omavalitsusele muutub ebaotstarbekaks. Haridusasutusi arendatakse ühtses võrgustikus ja tehakse koostööd haridusuuenduse, õpetajate koolituse, hariduslike tugiteenuste, huviringide jms valdkondades. Põhjalikult analüüsitakse haridusasutuste pakutavaid tugiteenuseid ja vajadusel ning eelarveliste võimaluste olemasolul suurendatakse nende osutamise võimekust ja kättesaadavust kõikidele asutustele nii täiendavate spetsialistide töölevõtmisega kui teenuste sisseostmisega. Huviringide tegevust jätkatakse vähemalt ühinemiseelses mahus ning tagatakse huviteenuste kättesaadavus kõigile valla elanikele. Õpetajate palgakorralduse alused ühtlustatakse lepingu kehtivusperioodi jooksul, kusjuures õpetajate palgamäärad seeläbi ei vähene. Viiakse sisse valla haridusstipendium ja töötatakse välja parimate õppurite ja õpetajate tunnustamise kord. Toetatakse lõpetamata põhikooli ning kutse- ja gümnaasiumihariduse jätkamist. Tehakse koostööd Töötukassaga valla elanike täiend- ja ümberkoolituse korraldamisel. Juba nimetatud loetelu põhjal saab öelda, et haridus on jätkuvalt kesksel kohal ka uues moodustavas omavalitsuses ja ühinemise läbi luuakse paremad võimalused õppijatele hariduse omandamiseks.

Omavalitsusüksuse organisatsiooniliselt ühtse teenusepiirkonnana toimimine

Käesoleva ühinemise tulemusena moodustub keskustevõrgustikul toimiv omavalitsusüksus, mis loob head võimalused tagada maapiirkonnas teenuste osutamise ja külakogukondade toetamise jätkamine, eesmärgiga luua terviklik ja loogiliselt hästi toimiv, erinevate piirkondlike keskuste tasakaalustatud arengul põhinev, sotsiaalselt, majanduslikult ja territoriaalselt sidus omavalitsusüksus, mis võtab arvesse ajaloolist asustust, inimeste igapäevaliikumisi ja pikaajalisi kultuuritraditsioone. Ühinemisega on soov tagada kõigile elanikele kvaliteetsete ja mitmekesiste avalike teenuste osutamine lähtuvalt nende õigustatud vajadustest ja võimalikult kodulähedal.

Ühinemine vastab haldusreformi seaduses püstitatud eesmärkidele.

Eelnõu ei oma olulist mõju keskkonnale, riigiasutuste korraldusele, riigi julgeolekule ega välissuhetele.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamiseks teostavad ühinevad kohaliku omavalitsuse üksused vähemalt järgmisi tegevusi:

- 1) valla põhimääruse ja vallavalitsuse hallatavate asutuste põhimääruste kinnitamine;

- 2) arengukava kinnitamine;
- 3) üldplaneeringu koostamine;
- 4) eelarvestrateegia ja eelarve koostamine ja kinnitamine;
- 5) muude õigusaktide ajakohastamine;
- 6) ametiasutuste reorganiseerimine jne.

Eelnõu määrusena vastuvõtmine võib tuua kaasa kulusid kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvetele tööjõukulude osas (eelpoolnimetatud tegevuste teostamiseks, hüvitised võimalike koondamiste puhul), mis on võimalik katta haldusreformi seaduse § 20–23 sätestatud tingimustel ja korras riigieelarvest eraldatavast ühinemistoetusest.

Eelnõu määrusena vastuvõtmine toob kaasa kulud riigieelarvele. Haldusreformi seaduse § 21 lõike 4 alusel makstakse ühinemise järgselt vähemalt 5000 elanikuga omavalitsustele ühinemistoetust kahekordses määras (100 eurot elaniku kohta) ning § 21 lõike 7 alusel üle 11 000 elanikuga omavalitsuse moodustamisel 500 000 eurot täiendavat toetust. Ühinemistoetuse arvutamisel võetakse aluseks elanike arv rahvastikuregistri andmetel 2017. aasta 1. jaanuari seisuga. Ühinemistoetust arvutatakse iga ühinenud omavalitsusüksuse kohta eraldi ning see ei või olla väiksem kui 300 000 eurot ja suurem kui 800 000 eurot iga ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuse kohta.

Rahvastikuregistri andmetel elab 1. jaanuari 2017. a seisuga Kullamaa vallas 4134 inimest, Lääne-Nigula vallas 1104 inimest, Martna vallas 761 inimest, Noarootsi vallas 863 inimest ja Nõva vallas 362 inimest, kokku 7224 inimest. Lääne-Nigula valla moodustumisel on riigieelarvest eraldatava ühinemistoetuse summaks **1 613 400 eurot** (413 400 + 300 000 + 300 000 + 300 000 + 300 000) eurot.

Ühinemistoetus eraldatakse arvestades haldusreformi seaduse § 22 kehtestatud ühinemistoetuse maksmise korda. Ühinemise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse ühinemistoetuse suuruse kinnitab Vabariigi Valitsus korraldusega.

Valla- või linnavalitsus peab ühinemistoetuse saamiseks esitama ühe kuu jooksul pärast ühinemise käigus moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist Rahandusministeeriumile ühinemistoetuse eraldamise taotluse, milles selgitab ühinemistoetuse kasutamise vastavust kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seaduse § 6 lõikele 2.

Kuna piiri muudatuse osas, millega Nissi valla Rehemäe küla arvatakse Lääne-Nigula valla koosseisu taotlevad omavalitsused piiride muutmist valdade ühinemisest eraldiseisva piiride muutmise menetlusena, mille puhul eeldatakse, et piiride muudatus jõustub jooksvalt ühes Vabariigi valitsuse vastava määruse jõustumisega enne korralisi volikogu valimisi, siis piiride muutmisel ühinemistoetust ei eraldata.

6. Määruse jõustumine

Eelnõu on kavandatud jõustuma Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval, välja arvatud eelnõu §-d 1 ja 4. Nimetatud sätted jõustuvad kohaliku omavalitsuse volikogus valimistulemuste väljakuulutamise päeval.

Eelnõu jõustumise tähtajad on sätestatud Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 10 lõikes 1.

7. Eelnõu koostamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu ei saadeta eelnõude infosüsteemi EIS kaudu koostamiskomiteele, kuna see ei puuduta otseselt teiste ministriumite valitsemisala. Samuti ei saadeta seda koostamiseks üleriigilistele kohaliku omavalitsuse üksuste liitudele, kuna tegemist on omavalitsuste omaalgatusliku ühinemise otsustamisega, mille puhul ei ole vajadust teiste ühinemisega mitteseotud omavalitsuste arvamust küsida.